

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ HLAVNÍHO VÝBORU ČESKOSLOVENSKÉ BIOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI 17.10.2002 V PLZNI

Schůzi hlavního výboru, která se konala 17. 10. 2002 při příležitosti semináře „Novinky ve světelné mikroskopii“ v Plzni na Biologickém ústavu LF UK zahájil předseda hlavního výboru prof. Nečas a přivítal všechny zúčastněné. Po schválení zápisu z minulé schůze hlavního výboru 14. 5. 2002, který byl bez připomínek schválen, přistoupil prof. Nečas k vlastnímu jednání.

Členové hlavního výboru

Přítomni: prof. O. Nečas, prof. R. Janisch, prof. S. Čech, prof. M. Červinka, doc. J. Berger, doc. J. Reischig, prof. I. Raška, prof. A. Svoboda
Omluveni: doc. V. Mornstein, doc. K. Smetana
Nepřítomni: doc. F. Čiampor, prof. M. Hejtmánek, doc. J. Kunert

Předsedové poboček a sekcí

Přítomni: prof. K. Michalová

Úkoly ze schůze hlavního výboru Čs. biologické společnosti

Ustavit programový výbor XVII. Biologických dnů.

odpovídá předsednictvo hlavního výboru

Navrhnout autory přehledných sdělení XVII. Biologických dnů do 15.11. t.r.

odpovídá programový výbor

Oznámit zahajovací práce a tematiku XVII. Biologických dnů v listopadovém čísle Zpravodaje.

odpovídá prof. Janisch

Rozhodnout téma příštího odborného semináře hlavního výboru, oznámit rovněž v listopadovém čísle Zpravodaje.

odpovídají prof. Nečas, prof. Janisch

Návrhy na členy nového hlavního výboru do 20.12.t.r.

odpovídají předsedové poboček a sekcí

Zveřejnění kandidátky hlavního výboru v prvním čísle Zpravodaje příštího roku.

odpovídá prof. Janisch

Dodat příspěvky do jubilejního čísla Zpravodaje do konce října.

odpovídají předsedové poboček a sekcí

1. Příprava XVII. Biologických dnů

Prof. Nečas připomenul, že plánované XVII. Biologické dny se nebudou pro nízký počet přihlášek zřejmě zaviněných úzce specifikovanou tematikou a souběhem podobných akcí v letošním roce konat. Od listopadu 2003 budou Biologické dny po schválení hlavním výborem na minulé schůzi pořádány jako sjezd a dále pravidelně každé tři roky v témže datu. Prof. Nečas předložil hlavnímu výboru tři okruhy možné tematiky XVII. Biologických dnů k posouzení:

1. Aktuální témata biologických věd

Buněčné regulace (signální dráhy), Genové a buněčné inženýrství, Genomika a její využití, v základních a aplikovaných biologických vědách, Technická civilizace a stabilita živých systémů, Perspektivy vývoje lidské populace, Přibližuje se věda k poznání podstaty života?, Nové metodické přístupy v buněčné biologii a řadu dalších.

2. Regulace v živých systémech

Buněčné regulace: signální dráhy, úloha molekulových motorů v šíření signálů, regulace genové exprese, regulace buněčného cyklu, regulace diferenciací, programovaná buněčná smrt, regulace tvorby virionů.

Regulace v mnohobuněčném organismu: regulace morfogeneze rostlin, hormonální regulace, regulace mozkových funkcí, regulace ontogeneze, regulace imunitního systému, stárnutí organismů.

Regulace v populaci: variabilita a selekce, posuny ve vývoji lidské populace, posuny v genofondech populací.

Regulace v ekosystémech: extinkce druhů, antropogenní vlivy, globální změny planetárního ekosystému.

Regulační mechanismy v evoluci.

3. Bude lidstvo tvůrcem svého osudu?

Již dnes je zřejmé, že aplikace poznatků biologických věd přesahuje často daný cíl a zasahuje či může zasahovat do osudu lidí a lidstva a do dynamické stability živých systémů na všech hierarchických úrovních. Podobně zasahuje do chování živých systémů aplikace poznatků věd nebiologických. Kognitivita člověka se tak stává faktorem ovlivňujícím celou biosféru a tím možným faktorem evolučním. Cílem Biologických dní bude se těmito otázkami zabývat, tj. nastínit dnešní možnosti intervence biologických věd do existující biologické stability a uvážit jejich možné důsledky či rizika, jinými slovy uvážit biologické a sociální důsledky dnešních resp. budoucích „biotechnologií“ (včetně biomedicíny) a poukázat na možnou inkompatibilitu mezi technickou civilizací a dalším vývoje biologického světa např.: genetické inženýrství, buněčné inženýrství, lidský genom a lékařství, populační důsledky současné medicíny, selekce v lidské populaci, perspektivy evoluce člověka, problém kompatibility technické civilizace s biologickou stabilitou, rozpor mezi primární a ofenzivní adaptací, je lidská kognitivita slepou uličkou evoluce, podíl znalostí z biologie ve všeobecném vzdělání. Po široké diskusi, ve které byly konzultovány nejrůznější názory (pro konání klasických Biologických dní, které mají integrující charakter, což je hlavním posláním Čs. biologické společnosti, konat Biologické dny jako multidisciplinární symposia, organizovat jednodenní akce s aktuální tematikou pod hlavičkou Biologických dní) nedošlo mezi účastníky v závěru k žádné shodě z nastíněných alternativ. Pro nedostatek času předseda prof. Nečas diskusi ukončil. Hlavní výbor pověřil proto předsednictvo ustavit v nejkratší době programový výbor XVII. Biologických dní. Programový výbor vybere podle uvážení z předložených témat 4 - 5 bloků s jednotčím názvem a navrhne autory přehledných sdělení. Informace o zahájení práce programového výboru XVII. Biologických dní a jejich tematika budou zveřejněny v listopadovém čísle Zpravodaje Čs. biologické společnosti.

2. Příští odborný seminář hlavního výboru

Prof. Nečas informoval, že hlavní výbor uspořádal již dva odborné semináře hlavního výboru, oba se setkaly s mimořádným zájmem vědecké veřejnosti. K diskusi k těmto seminářům (o Darwinovi a o všeobecném vzdělání z biologie) byl pozván prof. Nečas do Českého rozhlasu. Prof. Nečas doporučil pokračovat v těchto seminářích pro zvané zájemce a navrhl další tematiku: Pokračovat v faktologicky v semináři o Darwinovi, i v semináři o vzdělanosti biologie se zaměřením na gymnasia, Otázky vzniku

života na zemi, Biologické determinanty vývoje v lidské společnosti. Hlavní výbor schválil uspořádat na jaře příštího roku buď Otázky vzniku života na zemi nebo Biologické determinanty..., výběr tematiky ponechal na předsednictvu hlavního výboru. Informace o semináři bude začleněna rovněž do listopadového čísla Zpravodaje.

3. Příprava volby nového hlavního výboru a valného shromáždění v r. 2003

V roce 2003 končí tříleté volební období hlavního výboru, proto v této souvislosti požádal prof. Janisch představitele poboček a sekcí, aby podali své návrhy v počtu 11 - 20 jmen na členy hlavního výboru do 20.12. t.r. Návrhy shromáždí volební komise (prof. Horký, doc. Kleinwachter, prof. Půža, I. Tačová), svého předsedu zvolí volební komise sama. Podle početního zastoupení jednotlivých jmen sestaví volební komise definitivní kandidátku. Kandidátka bude distribuována v prvním čísle Zpravodaje příštího roku všem členům Čs. biologické společnosti a bude sloužit jako volební lístek. Výsledky korespondenčních voleb oznámí předseda volební komise na valném shromáždění, které bude uskutečněno při příležitosti konání XVII. Biologických dní v listopadu 2003. Informace o výsledcích korespondenčních voleb bude publikována v druhém čísle Zpravodaje 2003.

4. Zpráva vědeckého tajemníka

Prof. Janisch požádal zástupce poboček a sekcí k urychlenému dodání příspěvků (do konce října t.r.) do zvláštního čísla Zpravodaje, které bude vydáno k 80. výročí založení Čs. biologické společnosti v listopadu t.r.

Dále prof. Janisch informoval, že výbor České společnosti pro ultrazvuk v biologii a lékařství Čs. biologické společnosti dozná změny, dobíhají korespondenční volby, novým předsedou se zřejmě stane doc. Zařura z Olomouce a vědeckým tajemníkem Ing. Doležal rovněž z Olomouce. Sekce již oznámila, že plánuje pro příští rok 2 konference s mezinárodní účastí a snaží se rozšířit i členskou základnu.

V závěru své zprávy zdůraznil prof. Janisch nutnost dodržovat výši přidělené státní dotace, nenárokovat krytí neplánovaných akcí, jak se v nedávné době stalo.

5. Zpráva hospodáře

Prof. Čech sdělil hlavnímu výboru, že Čs. biologická společnost dva své projekty se žádostí o finanční dotaci ze státního rozpočtu ČR pro vědecké společnosti pro rok 2003. Prvním projektem je „Prezentace nových výsledků vědeckého výzkumu a jejich popularizace“. Tento projekt zahrnuje plánované akce Čs. biologické společnosti, sestavený na základě požadavků poboček a sekcí pro rok 2003 (XVII. Biologické dny – hlavní výbor, Pravidelné přednáškové večery brněnské pobočky, Buňky V – Společnost pro buněčnou biologii, Cytoskeletální klub – Společnost pro buněčnou biologii, 36. zasedání cytogenetické sekce, dva celostátní semináře pedagogické sekce a 2 konference s mezinárodní účastí České společnosti pro ultrazvuk v biologii a lékařství). Na tento projekt požaduje jako příspěvek ze státního rozpočtu Čs. biologická společnost 240.000 Kč. Druhým projektem je Zpravodaj Čs. biologické společnosti, 2 čísla, na je žádáno 60.000 Kč. Oba projekty byly 15. 10. t.r. odeslány Radě vědeckých společností.

6. Přihlášky nových členů

Do Čs. biologické společnosti byli jednohlasně přijati tito noví členové Čs. biologické společnosti:

MUDr. Eva Kotulánová, Brno

MUDr. Kateřina Špačková, Olomouc

Mgr. Helena Pospíšilová, Olomouc

Mgr. Šárka Vlachová, Olomouc

Mgr. Markéta Koutná, Brno

7. Různé

- Prof. Michalová informovala, že cytogenetická sekce je již rok členem Evropské cytogenetické asociace, úspěšně pracuje, za pomoc ke vstupu sekce poděkovala hlavnímu výboru.
- Doc. Svoboda oznámil, že Společnost pro buněčnou biologii pořádá v listopadu t.r. seminář „Kmenové buňky“.
- Doc. Berger informoval, že Zdravotně sociálně fakulta JČU bude vydávat odborný časopis „Journal of Applied Biomedicine, bude otevřen všem autorům, <http://www.zsf.jcu.cz>.
- Prof. Čech sdělil, že prof. Slavík se v listopadu t.r. dožívá osmdesáti let. Prof. Slavík byl navržen hlavním výborem na udělení čestného členství. Ke svému jubileu dostane prof. Slavík blahopřejný dopis hlavního výboru s informací, že čestné členství mu bude uděleno na valném shromáždění Čs. biologické společnosti v roce 2003, neboť udělování čestného členství schvaluje podle stanov valné shromáždění.

Termín příští schůze hlavního výboru byl předběžně stanoven na konec ledna 2003.

8. Závěr

Prof. Nečas poděkoval všem za účast a aktivitu v projednávání náročného programu a schůzi hlavního výboru Čs. biologické společnosti ukončil.

Zapsala: Iva Tačová
Přečetl: Prof. MUDr. O. Nečas, DrSc.
předseda